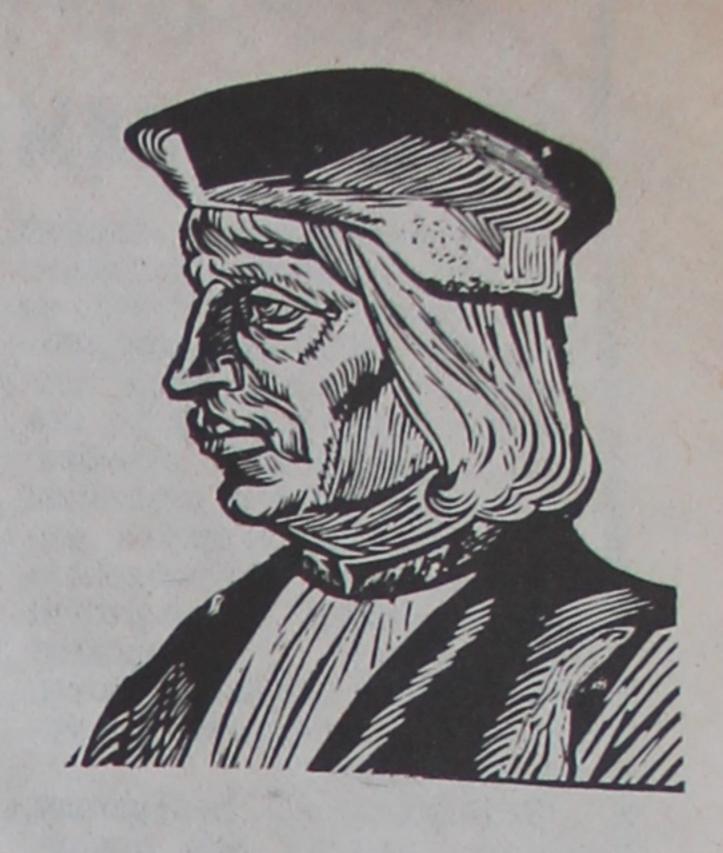
26-га ЛІСТАПАДА — 50 ГАДОЎ З ДНЯ ВЫЗВАЛЕННЯ гомеля ад фашысцкіх захопнікаў

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

No 17 (860)

Аўторак, 23 лістапада 1993 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цана 1 руб.

этых дзён не змоўкне слава

26 лістапада 1943 года часці 63-й арміі ва ўзаемадзеянні з 48-й арміяй і партызанскай брыгадай «Бальшавік» пасля жорсткіх баёў авалодалі горадам Гомелем. 822-дзённая яго акупацыя закончылася. Гомель быў першым абласным цэнтрам Беларусі, вызваленым Савецкай Арміяй ад гітлераўскага ярма.

Гомельская аперацыя мела вялікае ваенна-стразначэнне для наступнага тэгічнае і палітычнае вызвалення Беларусі. Гэта разумела нямецкае камандавание 1 таму непасрэдна пад Гомелем сканцэнтравала часці 2-й і 9-й армій, якія падтрымліваліся танкамі, артылерыяй і авіяцыяй.

Стаўка Вярхоўнага галоўнакамандавання давала вялікае значэнне дзеянням войск Цэнтральнага фронту пад камандаваннем генерала арміі К. К. Ракасоўскага, перайменаванага затым Беларускі, а пасля ў 1-ы Беларускі. У перыяд падрыхтоўкі Гомельскай аперацыі ў прыфрантавой паласе знаходзіліся СНК БССР і ЦК КП(б)Б. Камандаванне фронтам устанавіла цесныя сувязі з партызанамі. У штаб Гомельскага партызанскага злучэння прыбылі з рацыямі прадстаўнікі штаба фронту. На партызанскую аэрадромную пляцоўку прыбывалі франтавыя самалёты.

ЦК КП(б)Б і ўрад БССР звярнуліся да народа з заклікам узмацніць удары па ворагу, зліць іх з магутнымі ўдарамі наступаючай Савецкай Арміі. Зварот знайшоў водгук сярод насельніцтва Гомельшчыны. Тысячы людзей уздымаліся на ба-

рацьбу з фашыстамі.

На Гомельска-Рагачоўскім напрамку паўночней Гомеля вяла наступление 3-я армія генерала А. В. Гарбатава, непасрэдна на Гомель наступала 63-я армія генерала В. Я. Колпакчы, паўднёвей Гомеля — 48-я армія генерала П. Л. Раманенкі і 65-я армія генерала П. І. Батава ў міжрэччы Сожа 1 Дняпра.

Паустагоддзя

Дапамогу часцям Савецкай Арміі аказвалі партызаны і падпольшчыкі Гомельшчыны. Толькі летам 1943 года ў Гомелі і яго ваколіцах дзейнічала больш 40 падпольных груп, якія аб'ядноўвалі звыш 400 чалавек. Яны вялі сярод насельніцтва палітычную работу, зрывалі ваенныя і эканамічныя мерапрыемствы акупантаў, збіралі вальныя даныя для камандавання Савецкай Арміі і партызан.

Знішчальнымі батальёнамі, апалчэнцамі і партызанамі Гомельшчыны па няпоўных дадзеных за перыяд акупацыі знішчана каля 100 гітлераўцаў, пушчана пад адхон больш 1100 эшалонаў і каля 10 бронепаяздоў, перабіта 50 тысяч рэльсаў, пашкоджана звыш 80 км тэлефонна-тэлеграфных ліній, збіта і спалена каля 50 самалётаў, падбіта каля 200 танкаў і бронемашын.

Войскі беларускага фронту да вечара 25 лістапада пры садзейнічанні падпольшчыкаў і партызан падышлі да Гомеля і завязалі баі на ўскраінах. Раніцай 26 лістапада жыхары горада хлебамвіталі сваіх вызваліцеляў і сустракалі соллю.

Загадам Вярхоўнага галоўнакамандуючага 23 воінскім часцям і злучэнням, якія найбольш вызначыліся ў баях за Гомель, было прысвоена ганаровае званне «Гомелыскіх».

Вядомых военачальнікаў Беларускага фронту маршала Савецкага Саюза К. К. Ракасоўскага, маршала авіяцыі С. І. Рудэнку, генералаў армій А. В. Гарбатава, І. І. Фядзюнінскага, генерал-лейтэнанта К. Ф. Цялегіна, генерал-лейтэнанта авіяцыі М. М. Касых гамяльчане ўдастоілі

ганаровых грамадзян.

Вайна была суровым выпрабаваннем для ўсіх савецкіх людзей. І паўсюдна — на фронце і ў варожым тыле — змагаліся з фашыстамі ўраджэнцы Гомельшчыны. Радзіма па-вартасці ацаніла іх подзвігі. 118 з іх было прысвоена званне Героя Савецкага Саюза, 22 жыхары Гомельшчыны сталі поўнымі кавалерамі ордэнаў Славы, звыш 100 тысяч воінаў і партызан, ураджэнцаў вобласці, узнагароджаны ордэнамі і медалямі. Навечна ў памяці народнай застануцца гераічныя подзвігі гамяльчан — двойчы Героя Савецкага Саюза генерал-маёра авіяцыі П. Я. Галавачова, віцэ-адмірала В. П. Дразда, Герояў Савецкага Саюза генералмаёра А. І. Лізюкова і палкоўніка П. І. Лізюкова, Герояў Савецкага Саюза партызан І. П. Кожара, Е. І. Барыкіна, А. Л. Ісачанкі, Ф. П. Котчанкі, І. Н. Осіпава, І. Б. Катуніна, Б. А Царыкава, партызана-падпольшчыка Р. Цімафеенкі і інш.

Гераічна набліжалі перамогу камсамольцы моладзь Гомельшчыны. У гісторыю ўвашлі імёны гомельскіх падпольшчыкаў І. Жалезнякова, Героя Савецкага Саюза Ц. Барадзіна, І. Шылава, А. Кірыкавай, В. Шышпо, З. Макарэвіча і інш. Гэта ім, разам з іншымі маладымі барацьбітамі за вызваление Гомельшчыны, на сабраныя і заробленыя піянерамі і школьнікамі, камсамольцамі г. Гомеля грошы быў узведзены ў 1954 годзе помнік у скверы на перакрыжаванні вуліц Карпо-

віча і Жаркоўскага.

Вечная памяць, вечная слава вызваліцелям Гомеля, удзельнікам барацьбы супраць самай небяспечнай чумы чалавецтва — гітлераўскага фашызма. Іх імёны будуць вечна гучаць у сэрцах нашчадкаў. І. ЭСМАНТОВІЧ,

кандыдат гістарычных навук, дацэнт кафедры гісторыі Беларусі.

Вучоныя ГДУ-школе

ШЭФСТВА НАД ВЫКЛАДЧЫКАМІ ГІСТОРЫІ

навучальнага года ка- Пічукоў, ва над выкладчыкамі гісторыі узроўнях. школ г. Гомеля — арганізава- І яшчэ адзін момант, аб якім ла для іх агульнагарадскі се- нельга не сказаць. Мы адчумінар.

цыпова новая канцэпцыя, но-федры. Паспяховаму каналасці — усё гэта даволі млены сур'ёзныя цяжкасці ў нашай гісторыі і культуры. рабоце. Кафедра гісторыі Беларусі, яе прафесарска-выкладчыцкі састаў дапамагаюць настаўнік-метадыст СШ № 44 нам гэтыя цяжкасці паспяхова пераадольваць.

Мы вельмі ўдзячны навуковым работнікам і выкладчыкам кафедры яшчэ 1 таму, што гэта не фармальнае мерапрыемства, якіх у свой час мы бачылі дастаткова. Вельмі каштоўна тое, што тэматыка лекцый, у першую чаргу, улічвае інтарэсы і патрэбы настаўні-

Заняткі, якія паспелі ўжо для ных навук Э. М. Энцін, канды даты гістарычных навук І. В Нямкевіч, В. У. Матусевіч, вы-

Літаральна з першых дзён кладчыкі В. І. Сычоў і В. П. былі прысвечаны федра гісторыі Беларусі Го прынцыповым пытанням гістомельскага дзяржаўнага універ-рыі Беларусі. Усе лекцыі прасітэта імя Ф. Скарыны ў поў- чытаны на выключна высокім ным сэнсе слова ўзяла шэфст- тэарэтычным і метадычным

ваем уважлівыя адносіны юць не лепшыя часы. Прын- абстаноўку, якая пануе на кавыя праграмы, новыя падруч- ванню матэрыяла дапамагае нікі, прычым далёкія ад дас- таксама ўтульны, добра афоркабінет беларускай За ўсё гэта, дзякуй!

І. АВРАМЧУК,

г. Гомеля, І. ВЕДЗЯНЕЕВА, заслужаны настаўнік школ Беларусі (СШ № 28).

15 лістапада адбылося пашыранае пасяджэнне рэктарата. Заслухана інфармацыя дактара шматтыражнай газе-«Гомельскі універсітэт» У. П. Балогі аб правядзенні падпіскі на гэта выданне. Прапанавана завяршыць яе ў пачатку наступнага

У РЭКТАРАЦЕ

аднаго экземпляра на першае ва аб цяжкім фінансавым паўгоддзе 1994 г. самы міні- становішчы універсітэта. Вымальны — 120 руб.

тэта прафесар М. В. Селькін для аказання дадатковага фімесяца. сваё выступленне

ціў правядзенню прадстаячай атэстацыі факультэтаў.

рэктарата На пасяджэнні Нагадаем, што падпісны кошт адбылася заклапочаная размозвярнуцца ў Мінірашана Першы прарэктар універсі- стэрства адукацыі з просьбай прысвя- | нансавання.

— АБ НОВАИ АПЛАЦЕ ПРАЦЫ у параўнанні з цэнамі яна мізэрная

міна Рэспублікі Беларусь ад ступені — 126355 руб.; краін — 4000 руб. ГСёння гісторыкі перажыва₋ ўвагу калег, добразычлівую 22.10.93 г. № 724 з 1 лістапада ўстаноўлены новыя паса. выкладчыцкаму саставу:

руб., без ступені доктара навук руб.: без вучонай ступені— навук — 2600 руб.: для асоб

— 163780 руб.; прафесару, які мае вучоную выкладчыку - стажору ступень доктара навук. — 89630 руб. 163780 руб.; без вучонай сту-пені доктара навук — 150150 ДАПЛАТЫ І НАДБАУКІ: руб.;

дацэнту з вучонай ступенню

чонай ступенню — 126355 аклады прафесарска- руб.; без вучонай ступені загадчыку кафедры: прафе асістэнту-выкладчыку з ву- прафесара, доктара навук — 115960 руб.; сару, доктару навук — 178565 чонай ступенню — 106490 3000 руб.; дацэнта, кандыдата

97715 руб.;

— за выкананне абавязкаў лата складае дэкана — адпаведна 18000 4200, 3600 1 3000 руб.; пры руб. 1 50%;

універсітэта Л. А. Шамят- нам. дэкана — 16000 руб. і чальных устаноў, гімназій, лі-

Удзельнікі канферонцыі асобам з ліку прафесарска-вы- ноў, са слухачамі курсаў стаўвыберуць дэлегата на Рэс- кладчыцкага саставу, якія не ка пагадзіннай аплаты працы публіканскую поафсаюзную маюць вучонага звання прафе- прафесара. сара, — 14000 руб. 1 20%;

— за валоданне замежнай та, кандыдата навук — 1800 мовай (адной) 1 прымянение руб.; асобы, якая не мае ву-

На падставе пастановы Саў- | — 137675 руб.; без вучонай спецыялістаў для замежных

старшаму выкладчыку з ву-Пагадзінная аплата пры рабоце са студэнтамі ўстаноўлена ў наступных размерах: для _ руб.; пры рабоце з аспірантамі, слухачамі навучальных устаноў па павышэнню кваліфікацыі кіруючых работнікаў і спецыялістаў пагадзінная ап_ адпаведна школ, рабоце з навучэнцамі _ за выкананне абавязкаў прафесійна-тэхнічных навуцэяў, каледжаў, сярэдніх спе-— за загадвание кафедрай цыяльных навучальных устадоктара складае 2000 руб.; для дацэнрабоце па падрыхтоўцы чонай ступені, — 1200 руб.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

30 лістапада ў аўд. 2-26 корпуса № 5 адбудзецца прафсаюзная канферэнцыя. выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта. Асноўным на парадку дня будзе пытанне аб выкананні калектыўнага дагавору. З інфармацыямі выступяць рэктар кот 1 старшыня прафкома 30%: Г. I. Варатніцкі.

галіновую канферэнцыю.

Пачатак канферэнцыі у 14.00.

МЕРАПРЫЕМСТВЫ ПА АТЭСТАЦЫІ ФАКУЛЬТЭТАУ

У адпаведнасці з планам работы навукова - метадычнага савета універсітэта на працягу 1993-94 навучальнага года праводзіцца атэстацыя факультэтаў па пытаннях арганізацыі вучэбнага працэсу. Мэтай атэстацыі з'яўляецца падрыхтоўка матэрыялаў для паглыбленага аналізу якасці падрыхтоўкі арганізацыі спецыялістаў, вучэбна-метадычнай работы, кадравага забеспячэння вучэбнага працэсу.

Зацверджаны наступныя саставы камісій для правядзення атэстацыі:

гісторыка-юрыдычны і філалагічны — М. М. Воінаў, прарэктар па вучэбнай рабоце (кіраўнік камісіі), У. І. Коваль, загадчык кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства, Р. Р. Лазько, загадчык кафецры ўсеагульнай гісторыі, В. І. Старакожава, метадыст вучэбнага аддзела;

матэматычны і фізічны дацэнт У. Р. Ермакоў (кіраўнік камісіі), дацэнт У. Ф. Шолах, А. А. Лытко, загадчык кафедры псіхалагічнай дыягностыкі і падрыхтоўкі

да ВНУ; біялагічны і геолага-геаграфічны — Л. М. Сапегін, загадчык кафедры батанікі і фізіялогіі раслін (кіраўнік камісіі), прафесар Г. А. Кузняцоў;

эканамічны — Н. І. Папкова, начальнік вучэбнага ад-(кіраўнік камісіі), дзела С. Н. Гавейка, загадчык кафедры эканамічнай інфарматыкі і АСК;

фізічнай культуры — В. А. Каляда, загадчык кафедры фізічнага выхавання (кіраўнік камісіі), М. А. Кульбакоў, намеснік дэкана факультэта фізічнай культуры.

Камісія дае экспертную ацэнку па наступных раздзелах работы:

1. ЯКАСЦЬ ПАДРЫХтоукі спецыялістау

Па гэтаму раздзелу камісія правярае наяўнасць на кафедрах фонду (бібліятэкі) кантрольных заданняў па дысцыплінах і спецыяльнасцях.

Ацэньвае ўзровень ведаў 1 ўменняў студэнтаў па дысцыплінах кафедры (для гэтага можна выкарыстоўваць фонды кантрольных заданняў па дысцыплінах кафед-

Праверка ўзроўню ведаў 1 уменняў студэнтаў можа быць праведзена метадам пісьмовых кантрольных работ.

Пры ацэнцы ведаў і ўменняў праверцы падлягаюць выбарачна не менш 30-40 працэнтаў студэнтаў, напрыклад, 2 1 5 курсы.

Акрамя ўзроўню ведаў 1 ўменняў студэнтаў, неабходна ажыццявіць:

— выбарачны аналіз якасці курсавых работ;

— аналіз справаздач старшынь ДЭК за апошнія 2 га-

2. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧная работа.

Па гэтаму раздзелу камісія правярае: 2.1. Выкананне «Закона аб мовах» (у тым ліку пе-

ралічыць, па якіх вучэбных дысцыплінах выкладанне вядзецца на беларускай мове);

2.2. Якасць раскладу вучэбных заняткаў, у тым ліку праверыць наяўнасць на занятках выкладчыкаў у адпаведнасці з раскладам.

2.3. Наяўнасць у дэканаце вучэбных і рабочых планаў, факты іх удасканалення за апошнія 2 гады.

2.4. Наяўнасць на кафедрах рабочых праграм па ўсіх дысцыплінах кафедры.

2.5. Арганізацыйна-метадычную работу кафедр (кафедральныя семінары, узаеманаведванне заняткаў, у тым ліку наведванне заняткаў заг. кафедры; журнал узаеманаведванняў).

2.6. Метадычнае забеспячэнне вучэбнага працэсу: кафедральныя падручнікі, вучэбныя дапаможнікі, выкамп'ютэрнай карыстанне тэхнікі ў вучэбным працэ-

2.7. Якія новыя формы і метады навучання прымяняюць кафедры.

2.8. Ці ёсць, акрамя традыцыйных, новыя формы кантролю ведаў студэнтаў, асабліва ў міжсесійны перыяд.

3. АНАЛІЗ ЯКАСНАГА САСТАВУ НАВУКОВА-ПЕ-КАДРАЎ ДАГАГІЧНЫХ на кафедрах факуль.. ТЭТА

3.1. Ацэнка цякучасці навукова-педагагічных кадраў (колькі чалавек звольнілася і прынята на працу за апошнія тры гады, іх кваліфікацыя, наколькі гэта паўплывала на ўзровень вучэбнаметадычнай і навуковай работы);

3.2. Крыніцы камплектакафедрах вання кадраў на за тры гады (выпускнікі ГДУ, іншых ВНУ, аспірантура, прадпрыемствы і навуковыя ўстановы). Даць ацэнку намеціўшымся тэндэнцыям.

3.3. Аналіз прыцягнення да выкладання вядучых вучоных і спецыялістаў народнай гаспадаркі, у тым ліку на ўмовах штатнага сумяшчальніцтва і пагадзіннай аплаты.

Магчымыя недахопы: слабае прыцягненне для выкладання, дапамогі ў правядзенні навуковых даследавучоных і ванняў вядучых спецыялістаў, адсутнасць планавасці ў гэтай рабоце, прыцягнение да выкладання, у асноўным, работнікаў з ліку вучэбна-дапаможнага саставу сваёй ВНУ.

3.4. Прааналізаваць ступень выкарыстання кадравага патэнцыялу кафедр.

Магчымыя недахопы: чытанне лекцый давяраецца кваліфікаваным найменш асістэнтам выкладчыкам, без вучонай ступені і звання, у той час як лекцыйная нагрузка прафесараў і дацэнтаў малая, невыкананне прадугледжанай індывідуальнымі планамі вучэбна-метадычнай, навукова-даследчай работы і абумоўленыя гэтым парушэнні вучэбных планаў праграм, неправядзение практычных і лабараторных заняткаў з-за адсутнасці неабходнага абсталявання, выкладчыкаў.

ПАДРЫХТОЎКА ПСІХОЛАГАЎ

для сістэмы народнай адука- най тэхнікі і іншых дагогікі і псіхалогіі ГДУ, су- Пецярбурга.

На факультоце павышэння працоўнікі медыцынскіх устакваліфікацыі і перападрыхтоў- ноў, псіхатэрапеўты, Прагракі кадраў нашага універсітэта май, разлічанай на 9-ці месячюць выкладчыкі кафедры пе- вядомыя спецыялісты Санкт- сістэм біясферы.

Роздум пасля практыкі

Як заўсёды, студэнты будучыя педагогі ГДУ былі размеркаваны па школах гокаб прайсці рада для таго, практыку. Тут 1 была школа для будучых настаўнікаў — 1 з добрымі ўрокамі, і з благі-

усё ў жыцці пачынаецца, дакладней, павінна пачынацца менавіта ў школе. І, зразумела, самай важнай дзеючай асобай сістэмы навучання з'яўляецца настаўнік.

Анкетаванне вучняў адзінаццатых класаў СШ № 56 сведчыць аб тым, што яшчэ востра стаіць пытанне і наконт павышэння агульнай культуры настаўніка, выкладчыка. Есць над чым падумаць студэнтам-практыкантамі Аўтарытарная сістэма кіравання грамадствам ператварыла яго ў аўтарытарнае, а яно ў сваю чаргу аўтарытарызм 1 сучаснай школе. Ёсць яшчэ ў школах настаўнікі, для якіх дзеці не існуюць. Безумоўна, можна ведаць прозвішчы імёны ўсіх вучняў, але асобы ў іх не бачыць, дакладней не жадаць бачьщь. Такіх настаўнікаў і выкладчыкаў цікавяць толькі ў той ступені як яны ведаюць яго прадмет. Мауляу, якая мне справа яго, як да асобы, калі ён у беларускай літаратуры нуль.

Яшчэ адна праява аўтарытарызму — падазронасць

HACTAYHIK I BYYAHb: ПЕДАГОГІКА СУПРАЦОЎНІЦТВА

Самае першае, што адчулі: творчых пошукаў і знаходак вынладчынаў. Настаў час вызваліць настаўніка ад далёкіх да яго працы абавязкаў, даць яму час для галоўнаганавучання 1 выхавання.

дэнтаў-практыкантаў назіраецца раздзяление на прыхільнікаў педагогікі «пугі і пер- ця індывідуальнасці ніка», вокрыку і педагогікі павагі і супрацоўніцтва настаўніка і вучня. Тут існуе логіка.

Таксама як і настаўнікі, якія знаходзіліся пад прыгнё- меркаванні, замест тых, якія там дзяржаўнага кіравання, дэманстравалі паслухмянасць. так і дзеці ў школе — пад Памятаеце, у часы росквіту прыгнётам настаўніцкім.

I яшчэ — шмат 1 тых школах, якіх неабходна неадкладна ўбіраць, паколькі ад іх адзіная шкода, але... іх замяніць няма кім. Якаены склад настаўніцкіх кадраў — вось праблема, ад якой нельга ад-Патрэбны варочвацца. толькі дыплом, але і жаданне працаваць, і здольнасці.

Трэба, каб у школу асобы (а такіх нямала ў шко- і ад сённяшніх студэнтаў. лах горада), напрыклад, настаўнік беларускай мовы і ліда таратуры ў школе № 56 С. У.

Несцяровіч, настаўнік рускай мовы і літаратуры ў той жа школе С. А. Камісарчык іншыя. Больш за ўсё патрэбны добры, сардэчны чалавек. якога цікавяць дзеці.

З другога боку, сярод на- Напэўна, не дарэмна да рэстаўнікаў і нават сярод сту. валюцыі існавала функцыя апекі, а не кіравання, што складала умовы дзеля развіцвучняў. давала кожнаму магчымасць раскрыць свае здольнасці.

Як прыемна было бачыць у класах вучняў, якія дазваляюць сабе асабістую застою быў папулярны лозунг: у усё лепшае — дзецям! Дык давайце зробім так, каб лепшыя настаўнікі і лепшыя педа. гогі ішлі на дзяцей. Каб школа існавала на дэмакратычных прынцыпах, была б пабудава. на на самакіраванні, грамадзянскай самасвядомасці, павазе да асобы, раўнапраўі педатога і самага маленькага вучня. Вядома, гэта залежыць

А. КАЛЯДА. А. КАЛЯДА, • студэнтка гр. БР-53 філалагічнага факультэта.

ПРА АДПАЧЫНАК СЕЛЕТНІ І БУДУЧЫ

Якім быў адыходзячы 1993 год для выкладчыкаў і супрацоўнікаў ГДУ ў плане аздараўлення і лячэння? Ці ўсё магчымае ўдалося ажыццявіць, каб максімальна задаволіць пуцёўкамі членаў універсітэцкага калектыву, іх дзяцей? Аб гэтым расказвае галоўны бухгалтар прафкома ГДУ ВАУЧКОВА:

— За бягучы год змаглі прайсці аздараўвыкладчыкаў і супрацоўнікаў. ление 411 Гэта крыху менш, чым летась (460 чал.). З іх санаторныя пуцёўкі атрымалі 96 чалавек, у дамах адпачынку і на турбазах пабывалі 249, карысталіся паслугамі санаторыяў-прафілакторыяў рэспублікі 7 чалавек. Мамы і таты змаглі адправіць у санаторыі дзяцей па 15 пуцёўках. Таксама былі заезды ў ліпені-жніўні на адпачынак у Малдову, куды выязджалі 32 чалавекі. мам прафсаюза работнікаў народнай адукацыі і навукі Калінкавіцкага раёна была аказана дапамога ў набыцці пуцёвак для супрацоўнікаў ГДУ ў санаторый т. Нальчыка. Такую магчымасць выкарысталі 5 членаў нашага калектыву. Аблсаўпроф 1 гарана г. Гомеля дапамаглі нам у набыцці 7 пуцёвак для адпачынку у піянерскім лагеры Даманава, што ў Маладзечанскім раёне. Дзецям усе пуцёўкі былі выдадзены бясплатна. А яшчэ па рашэнню прафкома ГДУ аплачвалася дарога ў адзін бок дзецям, выязджалі на аздараўленне з бацькамі.

Словам, пуцёвак было дастаткова, 1 любы жадаючы мог адпачыць і прайсці лячэнне. Трэба адзначыць, што асноўная маса пуцевак была ў здраўніцы Беларусі. Пуцёўкі ж у санаторыі і дамы адпачынку Расіі і Пры балтыкі ўжо не паступаюць. Адпачынак замкнуўся на ўзбярэжжы Чорнага мора на Украіне. Крыху пуцёвак было ў Мінводы, а так сама ў Заходнюю Украіну. Як ніколі, вельмі многія адмаўляліся ад пуцёвак у здраўніцы Стаўрапольскага і Краснадарскага Думаецца, гэта было звязана з абменам рускіх грошай, які якраз праводзіўся летам, у час водпускаў, а таксама дарагой аплатай праезду і нестабільнай абстаноўкай у рэгіенах. Цяпер людзі баяцца ад'язджаць на адпачынак далёка ад дому.

Як будзе праходзіць аздараўленне ў наступным годзе, сказаць цяжка. Як вядома, пенсійнаму сацстрах цяпер перададзены фонду, а аздараўленне пакуль знаходзіцца ў прафсаюзаў. У 1994 г. такая сітуацыя захаваецца, і мы спадзяемся, што аздараўленно пройдзе не горш, чым сёлета, улічваючы тое, што абком прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі разумее спецыфіку нашай работы (водпускі, у асноўным, у летні час) і стараецца дапамагчы нам набыць большую колькасць пуцёвак на летні час. Ну і, канечне, іх асноўная маса будзе ў здраўніцы нашай рэспублікі.

Насукова-практычная канферэнцыя -

ПА АКТУАЛЬНАЙ ПРАБЛЕМЕ

ны прэс на навакольнае ася- стайнасці», якая была раты- А. М. Дарафееў, акадэмік АН роддзе прыводзіць да разбу-фікавана Вярхоўным Саветам Беларусі В. І. наванне ўсяго жывога, у тым лагічнай разнастайнасці заня- Д. б. н. М. М. Пікулік, д. б. н. ліку і чалавека.

роддзем прымусіла сусветнае публікі. супольніцтва правесці ў Бразіліі (Рыа-дэ-Жанейра, 1992 г.) праведзена Міжнародная наву- гэтых радкоў «Сінтаксанамічканферэнцыю ААН па нава- кова-практычная канферэнцыя ная разнастайнасць поймавых кольнаму асяроддзю і развіц- «Праблемы захавання біяла- лугоў Беларускага цю, у рабоце якой прынялі гічнай разнастайнасці Белару- М. М. Дайнекі «Шляхі павыфінансавых арганізацый, уста- ферэнцыя праходзіла ў Ака- даклад ноў і банкаў, прадстаўнікоў дэміі навук з 9 па 11 лістапа- насць і ўстойлівасць лугавых 761 неўрадавай арганізацыі. да. Для ўдзелу ў яе рабоце экасістэм да антрапагеннага у выніку быў дадзен новы ім- было пададзена 139 заявак фактару». ўпершыню пачата падрыхтоў- ны тэрмін навучання, праду- пульс больш глыбокага асэн- вучоных і практыкаў не толька спецыялістаў па псіхалогіі гледжана асваенне вылічаль- савання экалагічнага, генетыч- кі ад нашай рэспублікі, але і мендацыі, якія накіраваны на дысцы- нага, сацыяльнага і эканаміч- ад блізкага і далёкага замеж- максімальнае захаванне рэсурцыі. За кошт сподкаў Мі- плін, якія маюць непасрэднае нага значэння біялагічнай раз- жа. ністэрства адукацыі рэспублі- дачыненне да псіхалогії. Да настайнасці для эвалюцыі і Уступным словам канферэн- нальнае выкарыстанне.

Усе ўзмацняючы антрапаген- венцыю аб біялагічнай разна- мітэта Рэспублікі рэння жывой прыроды, яе эка- Рэспублікі Беларусь. Пасля гэ- д. б. н. І. К. Лапацін, чл.-кар. сістэм, ставіць пад пагрозу іс- тага праблема захавання бія. АН Беларусі Н. Н. Бамбалаў, ла цэнтральнае месца ў су А. Т. Федарук і інш. Такое ўсепагаршаючае ста- часнай стратэгіі аховы навановішча з навакольным ася кольнага асяроддзя нашай рэс- зіялогіі раслін нашага універ-

ўдзел 118 кіраўнікоў дзяржаў сі». Яе арганізатарамі былі шэння ўстойлівасці і даўгалеці ўрадаў, усіх вядучых міжура. Дзяржкамітэт рэспублікі па ця бабовых траў у аграцэнодавых, эканамічных, валютна- экалогіі і АН Беларусі. Кан- зах», а таксама калектыўны

кі набрана група з 26-ці ча- выкладання на курсах разам з захавання жыщця на Зямлі, цыю адкрыў прэзідэнт АН лавек. З лекцыямі выступа- гамяльчанамі прыцягваюцца 1 устойлівага функцыяніравання Рэспублікі Беларусь акадэмік Л. М. Сушчэня. З дакладамі Канферэнцыя прыняла «Кан- выступілі старшыня Дзяржка-

Ад кафедры батанікі і фісітэта на канферэнцыі у гэтым накірунку і была прадстаўлены даклады аўтара «Відавая разнастай»

> Канферэнцыя прыняла рэкасаў жывой прыроды, іх рацыя-

Л. САПЕГІН, загадчык кафедры батапікі і фізіялогіі раслін, д. б. н., прафесар.

пыт пастаноўкі навучальнай, выхаваўчай і навукова-даследчай работы на кафедрах і факуль- ве афіцыйнай дэлегацыі Го- пяцёркі, а то і дзесяткі старокалектывамі.

Як вядома, у выніку першага візіту нашай дэлегацыі ў Кітай студэнты Пекінскага універсітэта прыехалі да нас на вучобу, а іх выкладчыкі— на стажыроўку. Цэлы семестр пера даваў свае веды кітайскім калегам 1 студэнтам загадчык кафедры рускага, агульнага славянскага мовазнаўства кандыдат філалагічных навук дацэнт Уладзімір Коваль.

Увесь мінулы навучальны год працаваў у Пекіне дэкан філалагічнага факультэта кан-

На заканчэнні летняга візіту наша рэчаіснасць). кітайскія сябры ветліва запрадля нас час.

дзілі таксама прарэктар па вясёлым тварам кандыдат педагагічных навук чамусьці глядзеў у зямлю... дацэнт Віктар Каляда і загад- А ў пераходзе, схаваўшыся быў такім, як і да кастрычніц-

улетку гэтага года да нас вавітала дэлегацыя Пекінскага ПРАЗ БЛІЗКАЕ—У ДАЛЁКАЕ ЗАМЕЖЖА версітэта. Кітайскія калегі да-

тэтах нашага універсітэта, уда- мельскага аблвыканкома пае- га ўзору. кладнілі шляхі далейшага су- хаў у Германію, каб вывучыць Уладкаваўшы нашыя немупрацоўніцтва паміж нашымі пытанні развіцця адукацыі і драгелістыя, але надзвычай павышэння кваліфікацыі кад- важныя па-жыццёваму для нас раў у краіне з багацейшым во- рэчы (сувеніры, бляшанкі тупытам у гэтым напрамку. Ле- шонкі, хлеб і, канечне, славуанід Аляксандравіч даў нам тае сала, бо прадстаяла доўгая карысныя парады, засяродзіў ў шэсць сутак дарога) у шы. увагу на тых пытаннях, якія коўны аўтамабіль замежнай прадстаяла вырашыць.

рожжа пачаўся з таго, што най дзяржавы. З цікавасцю цягнік «Гомель— Масква» пры- непрыхаванай трывогай углябыў на Беларускі вакзал з даўся я з акна замежнага ліпаўгадзінным спазненнем. Нас музіна да кастрычніцкай Маскгасцінна сустрэлі два кітайскія вы, яе жыхароў. Нажахаўшыся сябры, якія вучацца ў Маскве. тэлеперадач аб падзеях крыва-Разлічвалі, што будзе два аў- вай нядзелі, слухаў, чутак, дутамабілі, каб падвезці нас на малася, што нас будуць правявядомыя тры вакзалы. Але ў раць амаль на кожным светладыдат філалагічных навук да-цэнт Уладзімір Еўтухоў. аднаго з іх укралі шклоачы-шчальнікі (такая ўжо сумная менні, абгарэлыя грузавікі, вы

Масква сустрэла адносна сілі наведаць іх навучальную цёплым надвор'ем (плюс адзіўстанову ў любы прымальны наццаць градусаў), асеннім надакучлівым дажджом, які, зда-1 вось дэлегацыя нашага уні- ецца, ніколі не спыніцца. Як версітэта на чале з аўтарам заўсёды, пасажыраў сустрэлі гэтых радкоў, у якую ўвахо- два прывакзальныя помнікі: з Леніну, які кадрах і сацыяльна - бытавых радасна ўзіраўся ў невядомую пытаниях, кандыдат фізіка-ма- далячынь сваім светлым і нетэматычных навук дацэнт калькі ўзнёслым поглядам, і Аляксандр Кармазін, загадчык суровым пранізлівым, глыбокакафедры фізічнага выхавання думным тварам Маркса, які

чык міжнароднага аддзела кай- ад дажджу, чалавек сярэдніх кіх падзей. А вось унутры кадыдат гістарычных навук да- гадоў іграў на старэнькім бая- менданцкая ўлада давала пра цэнт Уладзімір Сізоненка, па- не марш «Славянкі», якім у сябе адчуваць. У вакзальную чала збірацца ў дарогу. На былыя гады сустракаў пры- залу прапускалі толькі па чыжаль, не змог паехаць у Кітай быццё кожнага цягніка аркестр гуначных білетах, у ёй важна, рэктар універсітэта член-карэс. з гучнагаварьщеля. Побач з ба- з выглядам падазронасці і ўсепандэнт АН Рэспублікі Бела- яністам ляжала традыцыйная магутнай улады шнуравалі фірусь прафесар Л. А. Шамят- жабрацкая аблавушка, у якую зічна моцныя амонаўцы.

фірмы, мы рушым на сталіцы Дзень першы нашага пада- нашай былой шматнацыянальбітыя шыбіны і, безумоўна, даўжэзныя шарэнгі амонаўцаў, вайскоўцаў 1 розных, розных

> Але ўсё аказалася даволі прасцей. Адна за адной беглі і аўтамашыны, ствараючы бясконцы ланцуг. Па тратуарах спяшаліся туды-сюды людзі. Яны размаўлялі, усміхаліся, хмурыліся, спрачаліся, разважалі... Адным словам, ішло звычайнае сталічнае жыццё.

спецназаўцаў.

Яраслаўскі вакзал звонку

надвейнага вартаўніка і добрага гаспадарніка Уладзіміра Сізоненкі, мы выйшлі на пло. шчу трох вакзалаў: Казанскага, Ленінградскага і Яраслаў. скага. У падземным пераходзе праз плошчу ва універмаг шматлюдна. Масквічоў і гас- дэбаты нашых парламентарыя цей стольнага горада загнаў і гледзячы на магазіны Масксюды не толькі надакучлівы вы, увачавідкі ўпэўніваешся, дождж 1 жаладнаваты вецер, што ў Расіі рэформы зрушылі. а ўсемагутны бог нашай рэ- ся з месца. А ў нас пра іх чаіснасці — гандаль. Прада- толькі па-пустому ўзнёсла хто валася тут усё: розныя харчо- на беларускай, хто на рускай, выя тавары, напіткі безалка- а больш на непісьменнай тра гольныя і з многімі градуса- сянцы толькі размаўляюць... мі, прамысловыя вырабы на любы туст. На плошчы і ў пераходзе прапаноўвалі свае немудрагелістыя паслугі ўсюдыісныя цыганкі, ля ўваходу ва універмаг пад уласны на было па-асенняму пахмуракампанемент па-прафесійнаму на. Сярэдняя паласа моцна спяваў песні быліннага складу, відаць, студэнт выпускнік не менш музычнага вучылішча, а мо і кансерваторыі. Цікава было паглядзець 1 ў магазіны. Першае знаёмства з вітрынамі і прылаўкамі нас уразіла. Мы ўвесь час, дзякуючы прапагандзе сродкаў масавай інфармацыі, шчыра лічылі, што мы, рахманыя працавітыя беларусы ў сваёй незалежнай рэспубліцы, жывём добра і ядзім багата смачна. На самой жа справе Масква з яе магазінамі напомніла тую сталіцу, у якую ездзілі за прадуктамі ў застойныя брэжнеўскія часіны. Мяса на любы густ вышэйшых гатункаў, куры і нават акуратна вырабленыя птушыныя тушкі па замежнай тэхналогіі. Здзівіла колькасць рыбы 1 вырабаў з яе: селядцы, коў. У гэтыя ж дні ён у саста- Ізрэдку кідаліся пакамечаныя Пакінуўшы рэчы пад ахову путасу, карп 1 нават славу- !

тая студэнцкая (1 не толькі) кілька. А колькі экзатычных фруктаў: яблыкі, ігрушы, кожная абвернутая ў паперку. лімоны, ананасы, какосавыя арэхі, нейкія прыгожыя, але не бачаныя раней ківі, таквадо аж з Новай Зеландыі. ўсё гэта найвышэйшай якасц! 1 ла памяркоўных цэнах. Адносна цэн, то ў Маскве яны ў многім меншыя за нашы ў паў тара, а то 1 два разы.

Слухаючы сёння бясплённыя

Ранак другога дня мы сустрэлі ў купэ хуткага міжнароднага цягніка «Масква—Пекін». Нарэшце, скончыўся абрыдлы дождж, але за вокнамі ваго-У Гомелі яшчэ пры ад'ездзе было шмат лістоты, зелені. то тут рэдкія пажоўклыя ліс. цікі на бярозах. Папуры пейзаж, пацямнелыя ад вільгаці будыніны. Па шляху непадалёк ад вялікіх і не надта вялікіх гарадоў звычайны для нашага часу 1 па апошняму слову моды (не ў прамым разуменні гэтага слова, а ў даніну сённяшняму дию з эканамічнымі няўзгодамі) дачныя пасяленні і збудаванні. Мы, гота значьщь гамяльчане, значна пераўзышлі сярэднепалосіцу старэйшай сястры па былому Саюзу ў маштабах. будаўніцтва і памерах дачных хат-дамоўкатэджаў, а мо 1 другіх найменияў. Не ведаю проста.

> M. BOIHAY. прарэктар па вучэбнай рабоце. (Працяг будзе).

ІНТЭРВ Ю

НА ЗЯМЛІ ШАТЛАНДЫІ

Як ужо вядома нашым чытачам, народная харавая капэла ГДУ «Дзянніца» вярнулася нядаўна з далёкай Шатландыі, дзе выступала са сваімі канцэртамі. З яе мастацкім кіраўніком М. А. Казловым сустрэлася наш карэспандэнт.

— Мікалай Аляксандравіч, я ведаю, якім нялёгкім быў шлях станаўлення вашага калектыву. Яшчэ не так даўно духоўная музыка, якая вызнячае творчы напрамак капэлы, многімі не ўспрымалася і не разумелася. Не выхад з храмаў у канцэртныя залы, на шырокую аўдыторыю не тое што здзіўляў, нават шакіраваў публіку. На шчасце, сёння такія погляды на гэты від мастацтва змяніліся ў лепшы бок. Людзі зразумелі і адчулі, што духоўная музыка — гэта неад'емная частка нашай культурнай спадчыны, з дапамогай якой мы можам ду-

хоўна адрадзіцца. І вось паездка універсітэцкай каполы ў далёкае замежжа, а значыць, прызнанне ў еўрапейскім маштабе. Што адчуваеце Вы цяпер? Дасягнута запаветная вышыня ў творчасці і можна спыніцца?

- Не, наадварот, гэта паездка дала нам магутны імпульс для далейшай творчай работы, удасканалення, пошуку. Калі бачыш, як зала ўспрымае мастацтва, у якое укладваеш свае душу 1 сэрца, як блішчаць слёзы, пагледачоў вачах верце, дзеля гэтага хочацца жыць і працаваць! Тым не менш, давялося адчуць, што да духоўнай музыкі там, на Захадзе, ставяцца з большай пава. гай, цэняць яе па-сапраўднаму. І становіцца часам крыўдна, што наш горад Гомель, у прыватнасці, многае ў гэтым плане страчвае. Пакідаюць радзіму лепшыя музыканты, а тыя, хто застаецца, выязджаюць працаваць па кантрактах за мяжой, у выніку чаго значна бяднее культурнае жыццё горада.

— Раскажыце, калі ласка, як ваш калектыў

трапіў у Шатландыю? — Як вядома, у Гомеля ёсць гарады-пабрацімы 1 шатландскі г. Абердзін — адзін з іх. Яшчэ ў канцы 1991 г. у Гомелі знаходзілася яго дэлегацыя, у складзе якой была 1 спартыўная каманда. Яна пабывала ў гасцях у нашым універсітэце, 1 мы выступалі перад ёй з сольным канцэртам. Шатландцы расказалі потым у сябе дома аб нашым калектыве, і калі ў Гомель прыехала чарговая дэлегацыя з Абердзіна, з яе боку нам паступіла прапанова пазнаёміцца, запязаць творчыя сувязі з харавой капэлай універсітэта г. Абердзіна. Мы падарылі ім касету з запісам «Дзянніцы», якая была перададзена нашым калегам. А потым ад 1х прыйшло запрашэнне прыехаць і прыняць удзел у альтэрнатыўным фестывалі мастацтваў: вынанаць разам з імі вядомы вялікі твор — араторыю Гендэля «Месія». Мы прынялі гэту прапанову. Пачалі працаваць над творам з усёй сур'ёзнасцю, бо разумелі, якая цяпер адказнасць на нас ускладзена. Развучыць складаны твор было нялёгка, але штодзённыя рэпетыцыі, павышаная працаздольнасць кожнага далі

жаданы вынік. Да таго ж вялікую дапамогу нам аказаў адзін з музыкантаў сімфанічнага аркестра г. Абердзіна, які спецыяльна прыехаў да нас, каб перад прадстаячым фестывалем правесці з намі рэпетыцыі, нешта удакладніць з тэмпамі, рытмам выканания араторыі.

- Ну, і як сустрэла вас краіна туманнага Аль-

біона?

— У англійскім порце Дуўр, куды мы, нарэшце, пераправіліся з Францыі на пароме праз Ла-Манш (а перад гэтым пераадолелі няблізкі шлях на аўтобусе праз Польшчу, Германію і Францыю), былі такія ўласцівыя гэтай краіне дождж і туман. Але затое Шатландыя вітала нас цудоўным сонечным надвор'ем. Жыхары Абердзіна жартавалі потым, што гэта мы яго прывезлі з сабой.

Ва універсітэцкім гарадку нас ўжо з нецярплівасцю чакалі, бо ў дарозе мы затрымаліся на цэлыя суткі, і наша першае выступленне ў рамках фестывалю павінна было адбыцца ўжо праз некалькі гадзін пасля прыезду. Цёплы сяброўскі прыём, шчырыя ўсмешкі людзей, да якіх мы былі загадзя расквартыраваны, дапамаглі нам крыху зняць стомленасць пасля цяжкага пераезду.

Наш першы сольны канцэрт на зямлі Шатланпыі мы давалі ў галерэі мастацтваў г. Абердзіна, Мы выконвалі замежную, рускую, беларускую класіку XVII—XVIII стагоддзяў, рамансы. Адчувалі, наколькі адказнае для нас гэта выступленне перад замежнай публікай. І хаця канчаткова не прайшла стомленасць пасля дарогі, спявалі з такім уздымам, натхненнем, нібыта ў нас з'явілася другое дыханне. А пасля выступлення на банкеце-сустрэчы адбылося больш блізкае і цеснае знаёмства з членамі асацыяцыі «Сябры Гомеля», на якім мы расказвалі аб сабе, сваім калектыве. У сваю чаргу, шмат цікавага даведаліся аб Абердзіне, які так гасцінна нас прыняў.

- Ваш першы канцэрт быў своеасаблівай пробай сіл перад галоўным — выкананнем разам з уні. версітацкай капэлай Абердзіна праграмнага твора фестывалю...

— Так, мы вельмі хваляваліся, разумеючы адказнасць моманту. Але высокі прафесіяналізм музыкантаў гарадскога сімфанічнага аркестра, добразычлівыя, уважлівыя адносіны да нас з боку яго Вільямса ў час рэпетыцыі, дырыжора Роджэра гэтую напружанасць змякчылі, надавалі сілы і

ўпэўненасць. вось у вялікай, прыгожай зале мясцовага Мюзік Хола з выдатнейшай акустыкай, роспісамі пад даўніну, арганам, словам, усім тым, што і фізічна, і псіхалагічна настройвае на ўспрыняцце твораў сапраўднага музычнага мастацтва, загучала араторыя Гендэля. Выдатна вялі свае партыі альты і сапрана, басы і тэнары, і цудоўныя гукі аркестра, злінаючьки з сотнямі гэтых галасоў, з лёгкасцю плылі па зале, уздымаючы за сабой, увы. шыню, душы ўсіх слухачоў. Цяжка перадаць словамі гэта адчуванне гармоніі музыкі і пачуццяў

чалавека, якія яна выклікае. Канцэрт працягваўся больш дзвюх гадзін. Затым дырыжор аркестра выклікаў мяне на сцэну 1 павіншаваў перад публікай наш калектыў з удалай прэм'ерай.

— Пасля такога выдатнага выступлення ўдзельнікі капэлы мелі права і адпачыць, пазнаёміцца больш блізка з горадам, яго славутасцямі...

— Мы ехалі ў Абердзін не адпачываць, а працаваць. Хацелася ўбачыць 1 адчуць рэакцыю як мага больш шырокіх колаў заходняй публікі на выкананне намі твораў сусветнай і нашай айчыннай класікі. Таму штодзённа выступалі ўсюды, куды нас запрашалі — у касцёле святой Марыі (там, дарэчы, па просьбе прыхаджан, двойчы выканалі «Авэ Марыю»), у доме для састарэлых трапілі па просьбе аднаго з членаў асацыяцыі «Сябры Гомеля», які працуе ў ім), у школе, якая з'яўляецца школай-пабрацімам г. Санкт-Пецярбурга. Будавалі праграмы сваіх выступленняў у залежнасці ад публікі, яе узросту. Выконвалі замежныя і рускія духоўныя творы, вядомыя рамансы, і, канечне, нашы вядомыя ва ўсім свеце «Кацюшу» і «Калінку», якія падхоплівалі разам з намі і шатландцы.

Азнаёміліся мы і з самім горадам Абердзінам. У гэтым нам дапамагалі яго жыхары, у каго мы жылі на кватэрах. Гэта ўтульны старажытны гарадок са своеасаблівай архітэктурай, без вялікіх

сучасных гмахаў-будынкаў, у якім старанна захоўваюцца нацыянальныя традыцыі.

У дзень нашага ад'езду, хаця свяціла яркае сонейка, што так не ўласціва гэтай краіне, на душы кожнага з нас быў лёгкі, шчымлівы сум. За 5 дзён, праведзеных на зямлі Шатландыі, мы паспелі адчуць цёплыя і сяброўскія адносіны да нас, прадстаўнікоў далёкага ад яе па адлегласці беларускага народа, ацаніць з удзячнасцю вялікую цікавасць да творчасці нашага калектыву. Усведамление таго, што музыка, якой мы аддаем свой вольны час 1 талент, так высока цэніцца на Захадзе, будзе падаваць нам сілы ў далейшай творчасці.

Хацелася б выказаць цёплыя словы ўдзячнасці тым людзям, дзякуючы якім гэта творчая паездка адбылася і прайшла на высокім узроўні.

Гота наш перакладчык, спецыяліст сектара знешнеэканамічных сувязей гарвыканкома Л. Р. Багамаз, а таксама бухгалтэрыя, прафком студэнтаў ГДУ, якія аказалі нам вялікую фінансавую дапамогу. І, канечне, кіраўнік нашай дэлегацыі першы прарэктар універсітэта, прафесар М. В. Селькін, — Дзякуй за гутарку, поспехаў Вам і капэле

«Дзянніца». Няхай мацнеюць вашы сяброўскія сувязі з калегамі з Шатландыі.

Гутарыла Т. ДУБЯК.

БУДЗЬЦЕ МІЛАСЭРНЫМІ

29-га лістапада ў нашым універсітэце — Дні донара

Медпункт ГДУ будзе чакаць тых, хто не застаецца раўнадушным да гэтага са. праўды высакароднага і гуманнага мерапрыемства. Донарам можа стаць любы здаровы чалавек ад 18 да 60 гадоў. Проціпаказаннямі да ўдзелу ў донарстве служаць вострыя і хранічныя Жадаючага захворванні. стаць донарам абследуюць урачы, менавіта яны вырашаюць: ці трэба браць кроў у гэтага чалавека і ў якой дозе. Падлічана, калі кожны чалавен, які можа быць донарам, дасць на працягу жыцця хаця б два разы кроў, усе патрэбы грамадства ў гэтым бясцэнным ля. карстве будуць забяспечаны. Да гэтага часу не знойдзены ненатуральныя рэчы-

кроў з яе лячэбнымі ўласці. васцямі. Літры крыві патрэбны для працы штучнай ныркі, аперацый на сэрцы, пры няшчасных выпадках.

Кроў любой групы выкарыстоўваецца пры пераліванні і пры перапрацоўцы на прэпараты. Даць кроўгэта значыць выратаваць жыццё! Праблемы донарстзаўсёды вырашаюцца, галоўнага зыходзячы з прынцыпу — максімальную хвораму і ніякай карысць шкоды донару. На жаль, усё менш і менш людзей прыходзяць сёння на донарскі пункт, каб здаць кроў. Што спыняе людзей? Думка, што донарства можа на_ несці ўрон здароўю, боязнь заражэння СНІДам, вірусным гепатытам, або іншым вы, якія б маглі замяніць інфекцыйным захворваннем.

Так, кроў — гэта адна з важнейшых складаемых нашага арганізма, але крыватворныя органы маюць здольнасць вельмі хутка аднаўляць страту. Абсталя_ ванне сістэмы для ўзяцця крыві — стэрыльнае. Іголкі ахаваны ўпакоўкай, прызначаны для аднаразовага прымянення і знішчаюцца пасля ўзяцця крыві ў донара. Ак. рамя таго, кожны донар аўтаматычна пройдзе аналіз_ кантроль на ВІЧ. Чакаем Вас у медпункце універсітэта 29 лістапада з 10 да 15 гадзін.

Пры сабе неабходна мець пашпарт.

За 220 мл крыві донару выплачваецца 2640 руб., за 320 мл-3840 руб., 420 мл — 5040 руб. плюс 895 руб. на харчаванне.

Пры бясплатным донарстве выдаецца 1395 руб.

> н. марчанка, загадчыца медпункта ГДУ.

1-га снежня-Сусветны дзень барацьбы са СНІДам

ЧАС ДЗЕЙНІЧАЦЬ

Пад такім дэвізам праводзіцца сёлета Сусветны дзень барацьбы са смяротна небяспечнай хваробай. На жаль, колькасць яе ахвяр пастаянна ўзрастае. У нашай вобласці ўжо ёсць два выпадкі смерці ад СНІДа. Асаблівая каварнасць віруса СНІДа ў тым, што чалавек можа доўгія гады не адчуваць яго прысутнасці, жыць звычайным жыццём, а ў выніку і заражаць іншых.

Бязладныя палавыя сувязі, выкарыстанне брудных шпрыцоў наркаманамі — найбольш верагодныя шляхі заражэння.

Мінутнае задавальненне можа стаць пры-

чынай доўгіх пакут і смерці. Калі хочаш быць здаровым,

маладым 1 шчаслівым, выхоўвай у сабе асобу, здольную адмовіцца ад слабасцей і спакусаў, вядучых да СНІДа, а гэта:

сексуальная разбэшчанасць;

- небяспечныя формы сексу: бісексуальныя нахільнасці, гомасексуалізм;

 ігнараванне прымянення прэзерватываў — адзінага эфектыўнага сродку прафілак. тыкі: наркаманія, таксікаманія, п'янства;

_ грэбаванне правіламі асабістай гігіены: выкарыстанне чужых шпрыцоў, іголак, лязоў, манікюрных інструментаў і іншых прадметаў, ранячых скуру і слізістыя.

Кіруйце сваімі пачуццямі, стрымлівайце інстынкты

Захоўвайце сваё здароўе і шчасце тых, каго вы кахаеце!

Калі ўзнікне падазрэнне на заражэнне, звяртайцеся ў любую гарадскую, раённую паліклініку, дзе вы можаце абследавацца ананімна, або ў абласны Цэнтр прафілактыкі СНИДа (тэл. 53-71-40).

Гомельскі абласны цэнтр прафілактыкі СБІДа,

Ф P A 3 Ы

Вучыўся завочна — кніг у вочы не бачыў.

ты часта патрабуюцца конскія выхавання і спорту і бронза- нашы шматборцы і ў далейсілы.

Калі крадуць у аднаго, гэта тута. плагіят. Калі ў многіх — гэта навуковае даследаванне, заснаванае на першакрыніцах.

Рабіць адкрыцці — навука. Рабіць выгляд, што ты робіш адкрыцці, — мастацтва.

Усё ў жыцці ўзаемазвязана, таму без сувязей лепш жыць.

Каб несці залатыя яйкі, трэ_ ба кляваць рацыянальнае зер-

Я ведаю, што нічога не ведаю, але ў дыпломе гэтага не ўказваюць.

Калі ісціна нараджаецца ў бяруцца спрэчцы, то адкуль бясспрэчныя ісціны?

Як не хапае чалавецтву кантактаў з незямнымі цывілізатак хочацца павупыниі чыщца на чужых памылках!

Далёна шагнула навуна: пачала з белых плямаў, а дайшла да чорных дзірак.

Хочаш абняць увесь свет — купі глобус.

цамі. Сярэбраныя ўзнагароды Кашаедаў (І курс). І для інтэлектуальнай рабо- ў студэнтаў Акадэміі фізічнага Хочацца спадзявацца, што

не разыгрывалася.

Cnopm-

Нашу каманду на чэмпіянаце нымі. ўзначалввала выкладчыца ка-

УСКОЛЬЗАЮЩАЯ ИСТИНА.

У Мінску прайшоў чэмпіянат федры фізічнага Рэспублікі Беларусь па летня двухразовая чэмпіёнка свету ў му шматбор'ю «Здароўе» ся гэтым відзе спорту, майстар род сярэдніх і вышэйшых на- спорту Галіна Галаўнёва.

Фотоэтюд В. Чистика.

вучальных устаноў. Акрамя вядомай спартсмен-Асаблівасцю гэтага чэмпіяна кі выступалі: выкладчык кату з'явілася тое, што ён быў федры фізічнага выхавання камандным, і асабістае пер- майстар спорту Валянцін Ткашынство ва ўзроставых групах чоў, трэцякурсніца гісторыкаюрыдычнага факультэта Юлія Выдатна выступілі ў чэмпія- Каляда, студэнты факультэта наце шматборцы нашага уні. фізічнай культуры Аксана Феверсітэта, якія сталі перамож- дарэнка (IV курс) і Аляксей

выя — у каманды Магілёўска- шым будуць высока несці марга машынабудаўнічага інсты- ку нашага універсітэта, а іх перамогі стануць традыцый.

В. МАРЧАНКА.

гомельскі дзяржаўны універсітэт

МНАГАБОРЦЫ ГДУ — МАЦНЕЙШЫЯ

ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ АВ'ЯУЛЯЕ КОНКУРС на замяшчэнне вакантных пасад на кафедрах:

— інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі — асістэнта;

— педагогікі і псіхалогіі — ст. выкладчыка;

— беларускай мовы — ст. выкладчыка;

— беларускай літаратуры — ст. выкладчыка;

— нямецкай і французскай моў — выкладчыка; — матэматычнага аналізу — ст. выкладчыка;

— ВМ і праграміравання — асістэнта;

— псіхалагічнай дыягностыкі і падрыхтоўкі да ВНУ —

— аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі дацэнта;

дацэнта; — оптыкі — ст. выкладчыка;

— фізіялогіі чалавека 1 жывёлін — ст. выкладчыка; — завочны факультэт — дэкана.

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення. Заявы накіроўваць на адрас: 246699 г. Гомель, вул.

Савецкая, 104. Рэктарат.

С УЛЫБКОЙ О ТЕЛЕВИЗИОННОЙ РЕКЛАМЕ

САТИРИЧЕСКИЙ КОЛЛАЖ

Выбрался отдохнуть с друзьями, покажи какой-нибудь фокус: беру кисло-сладкий соус Анкл Бенс, начинку из отборного солода и сливок, который отлично разместится внутри вашего тела, ведь желудок у котёнка не больше наперстка посмотрите, как он нравится собаке, посмотрите, в какой он форме, То же мне фокус: обувь Рибок со склада в Москве сделана из такого нежного молочного суфле. В ней и с двумя палочками хрустящего, песочного печенья.

в одном флаконе, сделают ваше белье безупречно чистым, вы сможете посетить все столицы мира без утомительного застирывания.

При этом перхоть исчезла, и в её хрустящих кусочках толстый толстый слой шоколада, и даже если вы всего лишь перекусили — Колгейт, Но ваша киска купила бы неповторимый, устойчивый вкус Педди Гри Пал, за рубли и по безналичному рассчету. Для этого вовсе необязательно стоять в очереди, и это благоприятно отразится на вашем здоровье и предотвратит кариес улыбка на всю жизнь. д. ФРОЛОВ,

нашай газеты не нясе адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавания, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

«Гомельскі універсітэт» газета Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Ф. Скарыны.

Наш адрас: 240699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

Рэгістрацыйны № 221

студент гр. П-12

нсторико-юридического факультета.

Спонсары газеты -- Цэптральны райсавет народных дэпутатаў г. Гомеля; НВП «Сучасныя тэхналогіі», прафком студэнтаў.

> фабрыка «Палесдрук» г. Гомель, Савецкая, 1.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Аб'ём 1 друк. арк. Тыраж 1.500 экз. Заказ 750.

Падпісана да друку ў 13.00.